

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj,
COM(2006) XXX

MNENJE KOMISIJE

**v skladu z drugim odstavkom člena 6(4) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992
o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst o
„Zahtevi Kraljevine Španije v zvezi s projektom izgradnje novega pristanišča
Granadilla (Tenerife)“**

MNENJE KOMISIJE

v skladu z drugim odstavkom člena 6(4) Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst o „Zahtevi Kraljevine Španije v zvezi s projektom izgradnje novega pristanišča Granadilla (Tenerife)“

I. PRAVNI OKVIR

Člen 6(3) Direktive 92/43/EGS navaja, da je treba pri vsakem načrtu ali projektu, ki ni neposredno povezan z upravljanjem območja Natura 2000 ali zanj potreben, pa bi sam ali v povezavi z drugimi načrti ali projekti lahko pomembno vplival na območje, opraviti ustrezno presojo njegovih posledic glede na cilje ohranjanja tega območja. Glede na ugotovitve presoje njegovih posledic za območje in ob upoštevanju določb odstavka 4 lahko pristojni nacionalni organi soglašajo z načrtom ali projektom šele potem, ko se prepričajo, da ne bo škodoval celovitosti zadevnega območja in, če je primerno, ko pridobijo mnenje javnosti.

V skladu s členom 6(4) Direktive 92/43/EGS se načrt ali projekt, če ni drugih ustreznih rešitev in je upravičen iz nujnih razlogov prevladujočega javnega interesa, vključno tistih socialne ali gospodarske narave, lahko izvede kljub negativni presoji posledic za območje Natura 2000. V tem primeru države članice izvajajo izravnalne ukrepe, potrebne za zagotovitev varstva celovite usklajenosti Natura 2000 in o sprejetih izravnalnih ukrepih obvestijo Komisijo. Če je zadevno območje s prednostnim naravnim habitatnim tipom in/ali prednostno vrsto in, če se ne morejo upoštevati razlogi, povezani z zdravjem ljudi ali javno varnostjo ali koristnimi posledicami bistvenega pomena za okolje, je projekt lahko upravičen po predhodnem mnenju Komisije¹ zaradi nujnih razlogov prevladujočega javnega interesa.

II. ZAHTEVA ŠPANJE

Dne 7. novembra 2005 je Komisija prejela zahtevo španskih organov za pridobitev mnenja v skladu s členom 6(4) Direktive o habitatih 92/43/EGS, glede odsotnosti drugih ustreznih rešitev in uvedbe nujnih razlogov prevladujočega javnega interesa.

Dne 17. novembra 2005 je regionalna vlada Kanarskih otokov (Regionalna uprava, odgovorna za ohranjanje narave) poslala pojasnjevalno opombo v zvezi s predlaganim območjem „Sebadales de Güigüi“, pomembnim za Skupnost.

III. PROJEKT

Mnenje, ki se zahteva od Komisije, zadeva predlog izgradnje novega pristanišča v kraju Granadilla, Tenerife, Kanarski otoki. Meni se, da obstoječe zmogljivosti pristanišča v Santa

¹ Različice člena 6(4) Direktive o habitatih v drugih jezikih uporabljajo različne pojme za „opinion“: besedilo v nizozemščini uporablja „advies“, v francoščini „avis“, v nemščini „Stellungnahme“, v španščini „consulta“ in v italijanščini „parere“. V celotnem dokumentu se ohranja pojem „opinion“.

Cruz ne zadoščajo in da je treba razviti nove in večje zmogljivosti, kot odgovor na pričakovano povečanje pomorskega prometa.

Končen projekt Granadilla predvideva izgradnjo terminala za zabojnike v velikosti 650 m na površini 26 ha, doka v dolžini 200 m za vse vrste blaga, s priključenim območjem na površini 5,7 ha ter območjem trgovskega pristanišča v velikosti 19,5 ha za promet s surovinami.

Pristaniška dela sestavljajo glavni valolom z dolžino 2 557 m, ki se pogreza 55 m v morsko dno ter skupno zapolnitev površja s površino 786 000 m² z uporabo 12 milijonov m³ kamnitega materiala.

Novo pristanišče bo zasedlo bližnje kopensko območje s površino 12,4 ha za razvoj logističnih dejavnosti ter območje s površino 15 ha za namestitev obrata za zemeljski plin.

IV. OMREŽJE NATURA 2000

Območji, vključeni v Natura 2000, sta „Sebadales del Sur de Tenerife“ (ES7020116) in „Montaña Roja“ (ES7020049). Ti območji so španski organi imenovali za območji, pomembni za Skupnost (OPS) in sta vključeni v Odločbo Komisije z dne 28. decembra 2001, ki vzpostavlja območja, pomembna za Skupnost, za makaronezijsko biogeografsko regijo na podlagi Direktive Sveta 92/43/EGS.

Območje „Sebadales del Sur de Tenerife“ je eno od območij Kanarskih otokov, ki gosti habitatni tip „1110 *Peščena obrežja, stalno prekrita s tanko plastjo morske vode*“ (naveden v Prilogi I k Direktivi Sveta 92/43/EGS) in habitat, ki se potrebuje za ohranjanje prednostne vrste **Caretta caretta*² (glavata kareta). Območje „Montaña Roja“ je eno območij, ki gosti prednostni habitatni tip „2130* *Ustaljene obalne sipine z zelno vegetacijo (sive sipine)*“.

Poleg tega projekt zadeva tudi vrsto *Atractylis preauxiana* (rastlinska vrsta, ki je endemična na Kanarskih otokih) in prednostno vrsto *Caretta caretta*, ki je vključena v prilogi II in IV Direktive o habitatih.

V. OPIS IN PRESOJA UČINKOV IZGRADNJE PRISTANIŠČA NA OBMOČJU NATURA 2000

Pričakovani učinki izgradnje novega pristanišča Granadilla so bili opisani v presoji vplivov na okolje, ki so jo izvedli španski organi, in v drugih dopolnilnih študijah, ki so bile poslane Komisiji v obdobju 2003–2005.

Prvi projekt in njegova študija vpliva na okolje sta bila deležna javnega postopka za zbiranje informacij (Uradni list Španije z dne 19. januarja 2000). Izjava o vplivu na okolje je bila objavljena dne 26. februarja 2003. Da bi se upoštevale nekatera različna mnenja in opombe je bil izvorni projekt pregledan (zmanjšan) in opredeljen dokončni projekt.

Najpomembnejše vplive na okolje novega pristanišča bodo povzročile motnje naravnih vzorcev pri odstranjevanju in nanašanju peska. Pod naravnimi pogoji glavni morski tok postopoma odnaša podvodni pesek, ki pokriva morsko dno blizu obale od SV proti JZ. Projekt pristanišča bo prekinil ta naravni tok peska in to bo povzročilo erozijo morskega dna naprej

² *Caretta caretta*: EN: loggerhead turtle; FR: tortue de carouane; ES: tortuga boba; DE: Unechte Karettschildkröte.

vzdolž obale. Španski organi ocenjujejo učinek te erozije na 0 do 50 000 m³/leto. Ta erozija pomeni povezano delno uničenje habitatov na zgoraj omenjenih območjih, pomembnih za Skupnost „Seadales del Sur de Tenerife“ (ES7020116) in „Montaña Roja“ (ES7020049), ki se nahajata v smeri toka.

Da bi zmanjšali pričakovane vplive prekinitve prenašanja peska v obalnih vodah so španski organi predlagali „obhodni pretok peska v pristanišču Granadilla od severa proti jugu“. Ta predlog predvideva črpalni stroj in povezane cevi, ki bi zbral ves pesek, nanesen na severni strani novega pristanišča in bi ga prečrpal na južni konec pristanišča. Vetrni mlini, zgrajeni na območju projekta bi proizvajali potrebno električno energijo za napajanje sistema. Komisija upošteva zavezo španskih organov glede pravilno dimenzioniranega obhodnega pretoka peska s severa na jug kot bistven del projekta pristanišča.

Da bi se odzvali na pomembne pomisleke v zvezi z učinki ladijskih sider na občutljive habitate, Odredba ministra 3777/2005 z dne 18. novembra 2005³ španskih organov prepoveduje zasidranje plovil na območju, pomembnem za Skupnost „Seadales del Sur de Tenerife“ (SCI ES7020116). Cilj tega ukrepa je izogniti se negativnim učinkom, ki jih povzročajo sidra in njihove verige peščenim habitatom, ki se nahajajo na tem območju, pomembnem za Skupnost. Ti premiki bi povzročili erozijo morskega dna, ki bi uničila habitate, ki jih gosti območje, kar bi v prihodnosti, ko bi pristanišče obratovalo, pomenilo pomembno motnjo.

VI. ALTERNATIVNE REŠITVE

Iz študij okoljske presoje in ne glede na ukrepe za izogibanje, ki so jih predvideli organi, se lahko sklepa, da bo projekt verjetno še vedno imel pomemben vpliv na pomembna območja in prednostne vrste, kakor je opisano v oddelku IV, in v teh okoliščinah se od organov zahteva, da ocenijo možne alternative k projektu. Španski organi so proučili več alternativ, vključno z možnostjo, da ne bi razvili večje zmogljivosti pristanišča („ničelna možnost“), kakor tudi možnost nadaljnje razširitve in razvoja obstoječega pristanišča v Santa Cruz.

Službe Komisije so proučile vse razpoložljive informacije v zvezi z alternativnimi rešitvami. Te vključujejo informacije, ki jih je Komisija prejela v okviru pritožb. Glede „ničelne možnosti“ so službe Komisije sklenile, da obstoječe zmogljivosti pristanišča ne bodo mogle obvladati pričakovanega povečanja pomorskega prometa in so dodatne zmogljivosti ter povečana zmogljivost pristanišča potrebne za gospodarski razvoj otoka.

- Glede alternativ, ki vključujejo povečanje obstoječih zmogljivosti pristanišča v Santa Cruz, službe Komisije menijo, da so španski organi zagotovili ustrezno utemeljitev za zavrnitev teh možnosti, zlasti ker:
- bi (povečanje obstoječih zmogljivosti pristanišča) imelo negativni vpliv na prebivalstvo Santa Cruz de Tenerife tako med gradnjo kot tudi, ko bi povečano pristanišče začelo obratovati;
- v okolici ne bi bilo kamnoloma, kar bi povzročilo težave med gradnjo;
- ne bi bilo na voljo potrebne površine za razvoj povezanih industrijskih in logističnih podpornih dejavnosti na sosednjih območjih;

³ UL L 289, 3.12.2005.

- bi se nadalje povečalo neravnotežje v prevozu med severom in jugom v prevoznem sistemu otoka;
- bi se ogrozil načrt razvoja terminala za skladiščenje zemeljskega plina na otoku in s tem razširitev energijske ponudbe, ki je na voljo lokalnemu gospodarstvu. Zaradi približevanja sedanjega pristanišča mestu Santa Cruz razvoj take naprave na obstoječem območju ne bi bil mogoč.

Komisija je presodila mnenje organov, da je glede na možne alternative Granadilla edino primerno območje za novo pristanišče. To mnenje temelji na različnih tehničnih razlogih, ki jih je treba upoštevati, ko se ugotavlja območje za izgradnjo novega pristanišča. Ti vključujejo dejavnike, kot so globina morskega dna pri obali, ali je dovolj blizu predvidenemu območju na voljo kamnolom, ali je na voljo prosta sosednja površina za obratovalne in logistične dejavnosti, primernost prevoznih povezav z zaledjem ter za bližina uporabnikov pristanišča.

Komisija v svoji sklepni ugotovitvi priznava, da obstaja potreba za izboljšane in povečane zmogljivosti pristanišča na otoku. Komisija priznava, da so španski organi izvedli oceno možnih alternativ v skladu z zahtevami člena 6(4) Direktive o habitatih, in po presoji razpoložljivih informacij, ki so jo opravile službe Komisije, sprejema sklepne ugotovitve te ocene.

VII. NUJNI RAZLOGI PREVLAJUJOČEGA JAVNEGA INTERESA

Ne glede na informacijo in argumente, navedene v predhodnih oddelkih, ostaja dejstvo, da bo imel projekt pristanišča Granadilla po pričakovanjih pomemben negativen vpliv na prednostne vrste in njihov habitat ter na prednostni habitat na podlagi Direktive o habitatih. Ker glavni namen projekta ne zadeva izboljšav za zdravje ljudi ali javno varnost in se ne pričakuje, da bi imel koristne posledice na okolje, je treba utemeljitev projekta postaviti na temelj „drugih razlogov prevladujočega javnega interesa“ in Komisija mora podati svoje mnenje o teh razlogih (člen 6(4) Direktive o habitatih).

Službe Komisije so proučile vse informacije, ki so jim bile na voljo. Prav tako so upoštevale nasvet neodvisnih zunanjih organov v zvezi z nujnimi razlogi prevladujočega javnega interesa, ki so jih predstavili španski organi.

Komisija priznava, da je Tenerife kot otok v veliki meri odvisna od pomorskega prometa in učinkovitega pristaniškega sistema. Vendar se glavno pristanišče, ki je trenutno v glavnem mestu Santa Cruz, vedno bolj sooča z zastoji, zlasti v zvezi s prometom zabojnikov, za katerega se pričakuje znatno povečanje. Predlagano pristanišče Granadilla bi dodalo potrebne zmogljivosti za kritje prihodnje rasti števila zabojnikov, suhega tovora v rzsutem stanju in splošnega tovarnega prevoza na otoku ter hkrati razbremenilo obstoječe pristanišče v Santa Cruz. Od novega pristanišča se pričakuje, da bo ustvarjalo dobro gospodarsko stopnjo donosnosti in otoku zagotavljalo možnost pritegniti mednarodni promet s pretovarjanjem zabojnikov.

Na podlagi sklepnih ugotovitev iz oddelka VI in ob upoštevanju zgoraj navedenih premislekov Komisija priznava, da se je izkazala potreba po povečanju in razvoju zmogljivosti pristanišča, da bi se spodbudil gospodarski in socialni razvoj na otoku Tenerife in v okoliški regiji. Komisija zato sprejema argumente, ki so jih predložili španski organi, da obstajajo nujni

razlogi prevladujočega interesa, ki lahko opravičijo izvedbo tega projekta pod pogojem, da so zagotovljeni ustrezni izravnalni ukrepi.

VIII. PREDLAGANI IZRAVNALNI UKREPI

Da bi izravnali pričakovane učinke projekta na prednostno vrsto *Caretta caretta*, ki je v interesu Skupnosti, so bili za potrebne izravnalne ukrepe predlagani prednostni naravni habitat „Ustaljene obalne sipine z zelnato vegetacijo (sive sipine)“ ter območji Natura 2000 „Sebadales del Sur de Tenerife“ in „Montaña Roja“.

A. Splošni premisleki

Da bi se zagotovilo, da se pristanišče Granadilla zgradi in upravlja na okoljsko občutljiv način, bo pred začetkom gradbenih del vzpostavljena neodvisna in stalna ustanova. Vloga te ustanove bo spremljanje položaja in gibanj v biotski raznovrstnosti, kakor tudi zagotavljanje pravilnega izvajanja ukrepov za izogibanje in izravnalnih ukrepov. Organi so predložili izjavo o odobritvi statuta v zvezi z vzpostavitvijo ustanove. Komisija upošteva razjasnitve, ki so jih predložili španski organi v svojem dopisu z dne 8. maja 2006, ki navaja, da je bil spremenjen statut ustanove, da bi se zagotovila njena institucionalna neodvisnost. Nadaljnje možne spremembe statuta ustanove ne bodo zmanjšale njene neodvisnosti, ne njenih sposobnosti in ne njene stalnosti. Vsaka sprememba statuta se uradno sporoči neposredno Komisiji.

B. Posebno povezano z učinki na vrste in celovitost območij

- i. Učinki na populacije vrst *Atractilys preauxiana*, navedenih v prilogah I in IV k Direktivi Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.
 - Imenovanje novega območja, pomembnega za Skupnost, za varstvo populacij, opaženih na območju industrijskega parka Granadilla. Skupna površina tega novega OPS bo 0,93 hektarjev. Poleg tega se predlaga, da bi ta površina služila kot donator za obnovo južnih območij, kjer so te podpopulacije izginile (ponovna naselitev vrst v OPS „Montaña Roja“)
- ii. Učinki na naravni habitat „1110 Peščena obrežja, stalno prekrita s tanko plastjo morske vode“, ki je v interesu Skupnosti v OPS „Sebadales del Sur“.
 - Imenovanje dveh novih območij, ki sta v interesu Skupnosti in gostita površine peščenih obrežij, stalno prekritih s tanko plastjo morske vode (habitatni tip 1110): Antequera (otok Tenerife), skupna površina 272,61 ha ter Güi Güi (otok Gran Canaria), skupna površina 7 219,74 ha.
- iii. Učinki na *Caretta caretta*
 - Kakršni koli učinki na prednostno vrsto *Caretta caretta* zaradi vplivov na habitat, potreben za njeno ohranjanje, se izravnajo z zgoraj navedenimi ukrepi.
 - Kot dodatek zgoraj naštetim izravnalnimi ukrepom bo ustanova vzpostavila in izpeljala program spremljanja, da bi ocenila položaj ohranjanja populacije te vrste na Kanarskih otokih, kot določa člen 11

Direktive o habitatih 92/43. Ustanova bo pri vzpostavitvi zgoraj navedenega programa spremljanja upoštevala metode in sklepne ugotovitve, vzete iz projekta LIFE B4-3200/97/247.

iv. Učinki na OPS ES7020049 „Montaña Roja“

- Izvajanje projekta obnove na OPS „Montaña Roja“ za ponovno vzpostavitev ugodnega stanja ohranjenosti. Ta ukrep pomeni izboljšanje stanja ohranjenosti in bo omogočil pomembno povečanje površine s habitatnim tipom „Ustaljene obalne sipine z zelnato vegetacijo (sive sipine)“ znotraj območja.

*Komisija meni, da je glede na pričakovane učinke gradnje novega pristanišča v Granadilla na prednostno vrsto *Caretta caretta* in prednostni naravni habitat „Ustaljene obalne sipine z zelnato vegetacijo (sive sipine)“ ter na pričakovane rezultate iz načrtovanih izravnalnih ukrepov, ki jih vsebuje Program izravnalnih ukrepov, ki ga je pripravil pristojni organ, mogoče skleniti, da celovita usklajenost omrežja Natura 2000 dolgoročno ne bo občutno prizadeta.*

Komisija meni, da so predlagani izravnalni ukrepi, opisani v projektu, primerni, če bodo izvedeni pravočasno. Za ta namen se šteje za pomembno, da se izravnalni ukrepi iz zgoraj navedenih točk A, B(i) in B(ii) zaključijo pred začetkom gradbenih del⁴. Poleg tega se izvajanje ukrepov B(iii) in B(iv) mora začeti pred začetkom gradbenih del in se postopoma zaključiti v skladu s časovnim razporedom, dogovorjenim z ustanovo iz točke A.

Komisija opaža zavezanost španskih organov za zagotovitev ustreznih finančnih virov za ustrezno spremljane, izvajanje in poročanje zgoraj navedenih ukrepov za izogibanje in izravnalnih ukrepov.

Komisija zahteva od vlade Kraljevine Španije, da pošlje letna poročila o izvajanju projekta in rezultatih izvajanja vseh zgoraj navedenih izravnalnih ukrepov. Prvo poročilo bo poslano do konca leta, v katerem se začnejo dela na pristanišču in vsako leto za tem.

IX. MNENJE KOMISIJE

Na podlagi zgoraj navedenih argumentov Komisija zastopa mnenje, da se lahko projekt novega pristanišča v Granadilla, kot je opisan v dokumentih, ki so jih Komisiji predložili španski organi, izvede iz razlogov prevladujočega javnega interesa pod pogojem, da bodo pravočasno sprejeti vsi potrebni izravnalni ukrepi za zagotavljanje celovite usklajenosti omrežja Natura 2000, kot je določeno v točki VIII.

Ob upoštevanju mnenja, izraženega v tem dokumentu, Komisija ugotavlja da:

⁴ Španski organi bodo Komisiji poslali njihov predlog treh novih območij, pomembnih za Skupnost, navedenih v točkah B(i) in B(ii) v skladu z določbami Direktive o habitatih 92/43/EGS in Odločbe Komisije 97/266/ES z dne 18. decembra 1996 o obliki informacij za predlagana območja Nature 2000.

- to mnenje velja za ta poseben projekt, kot je opisano v dokumentih, ki so jih Komisiji predložili španski organi⁵, in se ne more šteti za uporabnega za katero koli podobno vrsto razvoja na območju Natura 2000,
- to mnenje domneva, da se bodo upoštevali rezultati spremljevalnih programov spremljanja v zvezi z Natura 2000 na tak način, da bodo lahko, če bo to potrebno, vodili k popravkom zasnove projekta ali dodatnim izravnalnim ukrepom ter ukrepom za izogibanje.

⁵ 31 dokumentov (23+8) je navedenih v pismu A24-15941 z dne 4. novembra 2005, ki ga je Komisiji poslalo Stalno predstavništvo Kraljevine Španije. Ti dokumenti vsebujejo opis projekta, ki zajema končni načrt in vključuje ukrepe za izogibanje.